

Diro	22-2-2018
MR	Ter informatie 7-3-2018
Bestuur	8-3-2018 vastgesteld

Passend onderwijs op het Udens College

Trajectvoorziening Udens College schooljaar 2017 – 2018

Inleiding

We beschrijven in dit beleidsstuk hoe we op het Udens College passend onderwijs realiseren. Dit doen we door antwoord te geven op de volgende drie hoofdvragen:

- Waarom bieden we passend onderwijs?
- Hoe bieden we passend onderwijs?
- Wat bieden we aan?

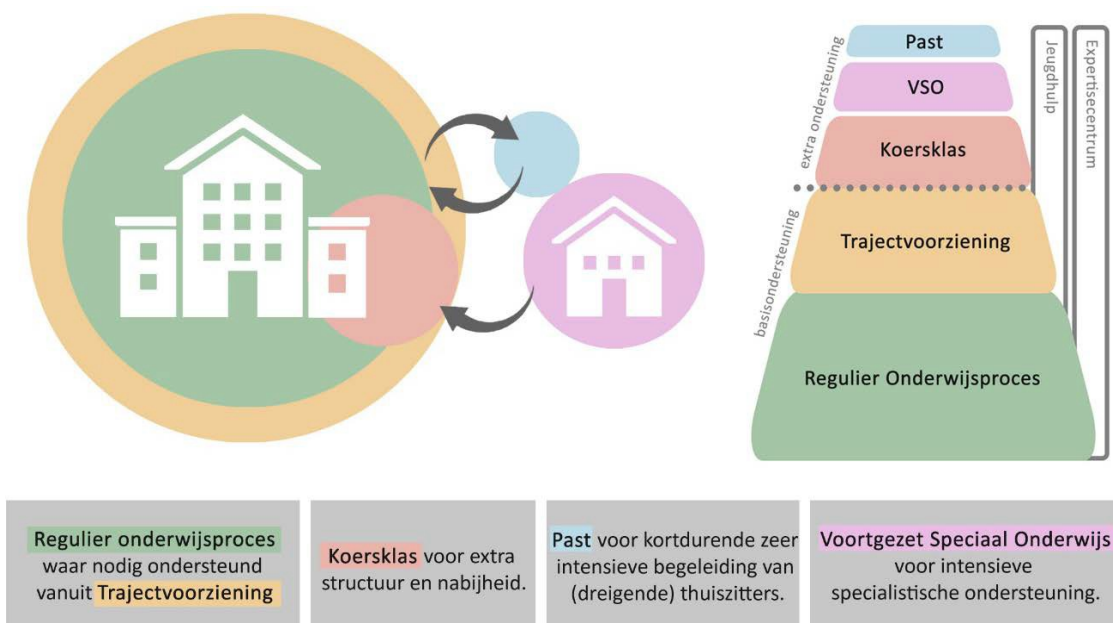
Als bijlage is er een samenvatting voor mentoren en docenten aan toegevoegd.

Waarom bieden we passend onderwijs?

We bieden passend onderwijs omdat het Udens College leerlingen helpt actief het beste uit zichzelf te halen en zo hun ambities te verwezenlijken, met als einddoel een succesvolle plek in de maatschappij. We borgen de onderwijskwaliteit aan leerlingen en ondersteunen dit waar nodig, zodat we een passende onderwijsplek realiseren voor iedere leerling. We werken daarbij nauw samen met andere scholen uit het samenwerkingsverband VO 30 06 (SWV VO 30 06).

Hoe bieden we aan passend onderwijs?

De geboden ondersteuning op het Udens college en de mogelijkheden van het samenwerkingsverband voor leerlingen beschrijven we in het zogenaamde **synergiemodel**. Hieronder wordt het synergiemodel visueel weergegeven.

I. Uitleg synergiemodel

Het synergiemodel geeft de verschillende ondersteuningsniveaus weer en de verhouding tot elkaar qua omvang. Het vertrekpunt is voor elke leerling een succeservaring in het onderwijs. Dit betekent dat we al bij de aanmelding van een leerling op het Udens College een inschatting maken wat de best passende plek en het ondersteuningsniveau is. We streven ernaar om zoveel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijsproces succesvol te laten zijn. Het is mogelijk om intensievere ondersteuning te organiseren, indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Leerlingen stromen daaruit vervolgens geleidelijk door naar een lager ondersteuningsniveau, waarbij er aandacht is voor nazorg. We gaan dus continu uit van het best passende ondersteuningsniveau. Dit betekent dat niet alle onderliggende ondersteuningsniveaus doorlopen hoeven te worden. Jeugdhulp en het expertiseteam van het samenwerkingsverband zijn ondersteunende partners.

Een online filmpje (https://youtu.be/SO_ATp0mg-c) licht het synergiemodel toe.

Ondersteuningsniveaus

Het regulier onderwijsproces

Dit is het aanbod van schoolse activiteiten dat er is voor elke leerling.

De trajectvoorziening

Mocht een leerling extra ondersteuning nodig hebben, dan komt er ondersteuning vanuit de trajectvoorziening. De ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen komt voort uit leerproblemen, sociaal-emotionele problematiek, gedragsproblemen en/of lichamelijke beperkingen. De begeleiding in de trajectvoorziening kan bestaan uit:

- Adviezen voor de mentor-coach of het docententeam/domein
- Adviezen voor ouders
- Individuele of groepsbegeleiding
- Een fysiek plek voor de leerling, voor, tijdens of na schooltijd. (bijv. dagstart, time-out, huiswerk).

De begeleiding is dus niet alleen gericht op leerlingen, maar ook op het docententeam en ouders. Deze voorziening wordt bekostigd vanuit eigen middelen en deels aangevuld met ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband.

Koersklassen

Voor leerlingen die behoefte hebben aan intensieve ondersteuning in de vorm van extra structuur, nabijheid en veiligheid worden er op het Udens College en in de regio koersklassen gevormd. Dit gebeurt vanuit een aangepaste kleinschalige setting, binnen een reguliere VO-school, met gespecialiseerde docenten. Deze klassen/trajecten worden bekostigd vanuit het samenwerkingsverband. Op sector vmbo starten er 2 koersklassen (basis-kader onderbouw en bovenbouw) per ingang van schooljaar 2018- 2019. Voor sector havo-vwo kunnen leerling van het Udens College volgend schooljaar gebruik maken van de koersklas in Veghel, Heeswijk of Oss.

Voortgezet speciaal onderwijs

Wanneer het we als reguliere school onvoldoende ondersteuning kunnen bieden, dan wordt gedacht aan een plaatsing binnen het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Het doel blijft om een leerling terug te laten stromen naar een reguliere VO-school met eventueel de ondersteuning van een trajectvoorziening of koersklas. Er is een toelaatbaarheidsverklaring nodig om toegang te krijgen tot het VSO (via het samenwerkingsverband).

Past

De meest intensieve tijdelijke vorm van ondersteuning is Past (passende-andere-stap-traject). Past is bestemd voor leerlingen die dreigen uit te vallen of reeds zijn uitgevallen op de VO-school. Het betreft leerlingen bij wie op voorhand de inschatting wordt gemaakt dat zij met een intensieve, kortdurende interventie in staat moeten zijn terug te stromen naar het regulier voortgezet

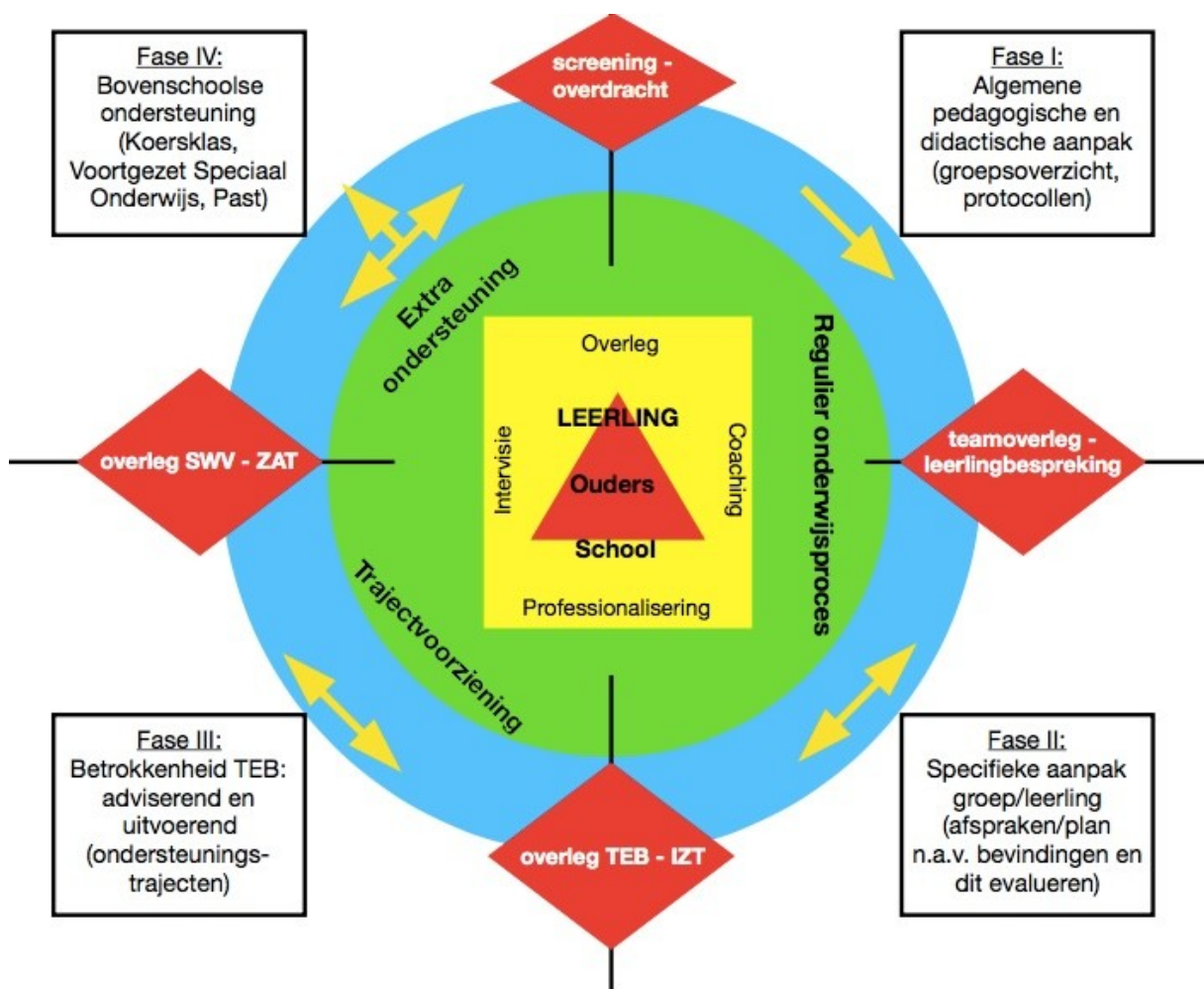
onderwijs, al dan niet de school van herkomst, dan wel door te stromen naar het MBO of een (beschermde) arbeidsplek. Deze trajecten worden bekostigd vanuit het samenwerkingsverband.

II. Ondersteuningsstructuur UC

De ondersteuningsstructuur van het Udens College is te koppelen aan het synergiemodel. Dit wordt hieronder visueel weergegeven en uitgelegd.

De leerling staat centraal en wordt ondersteund door school en ouders (driehoeksrelatie **leerling, ouders en school**). We kijken naar wat er nodig is aan ondersteuning; richting leerlingen (binnen het **regulier onderwijsproces, de trajectvoorziening of extra ondersteuning**) of docenten en ouders (**deskundigheidsbevordering, ondersteuning, coaching, intervisie**).

De ondersteuning kent verschillende niveaus. Het woord fase suggereert dat het een tijdelijk **stadium** is, van korte of lange duur. Het is van belang om zo passend mogelijk in te steken en preventief te handelen, dus de fasen zijn niet cumulatief.

N.B. Binnen elke fase kan er betrokkenheid zijn van externe partijen, daarbij valt te denken aan GGD, LPA, jeugdhulpverlening, expertisecentrum.

Regulier onderwijsproces

Fase I: algemene pedagogische en didactische aanpak

Binnen de afdeling is de **mentor-coach** de spil van de ondersteuning en het aanspreekpunt voor zowel leerlingen als ouders. **Teamleden** (vakdocenten, coördinatoren) zullen de mentor-coach ondersteunen in het uitvoeren van de werkzaamheden en zijn verantwoordelijk voor hun eigen taken.

Het team bespreekt de ontwikkeling van leerlingen/klassen tijdens **besprekingen** onder leiding van de mentor-coach en de coördinator.

Fase II: aanpak groep of individueel

Wanneer er **specifieke ondersteuning** nodig is voor een groep leerlingen of een individu, dan wordt er een **plan** opgesteld: afspraken waar de leerling, ouders, mentor-coaches of vakdocenten een periode aan gaan werken en die geëvalueerd worden (plan van aanpak in Magister). Voor leerlingen die al binnen de trajectvoorziening worden ondersteund staat dit al in Magister.

Trajectvoorziening

Fase III: betrokkenheid TEB (adviserend of uitvoerend)

Als blijkt dat de **interventies** onvoldoende opleveren, dan wordt in overleg met de coördinator en met instemming van leerling en ouders, het **Team Extra Begeleiding** (hierna **TEB** genoemd) om **advies** gevraagd. Iedere afdeling heeft zijn eigen **contactpersoon** vanuit het TEB en er is regelmatig contact tussen hen en de mentoren, afdeling en coaches. Er wordt dan meegedacht over de mogelijke interventies richting een leerling/klas of er is direct meer ondersteuning nodig (zie hieronder de mogelijke **ondersteuningstrajecten**).

Er worden afspraken gemaakt over de inzet van de mentor-coach, ouders, docententeam en indien nodig medewerkers van het TEB (bijv. coach) ingezet.

Medewerkers van het TEB opereren zo dicht mogelijk bij en in samenwerking met de afdeling/domein. Ieder(e) afdeling/domein heeft een contactpersoon van het TEB. De afdeling (domein) draagt in alle gevallen de eindverantwoordelijkheid over een leerling, ook wanneer het TEB betrokken is. Het TEB kan tijdelijk medeverantwoordelijk worden ten aanzien van de begeleiding.

We werken binnen de trajectvoorziening nauw samen met het basisteam jeugd en gezin (BJG), medewerkers van het expertisecentrum van het SWV (voormalige ambulante begeleiders 3, 4 en gedragswetenschappers) en ambulante begeleiders van cluster 1 en 2.

Extra ondersteuning

Fase IV: betrokkenheid externe ondersteuning

Indien er behoefte is aan intensieve **ondersteuning buiten het regulier onderwijsproces en de trajectvoorziening** of een advies van **specialisten buiten school** (bijv. GGD, leerplichtambtenaar, GGZ, Jongerenwerk, politie), dan wordt een leerling besproken binnen het **ZAT (zorg advies team)**. Hier sluiten externe partijen bij aan, die ieder meedenken vanuit hun eigen specialisme. Mogelijk blijkt dat het passender is om een leerling (tijdelijk) binnen een **koersklas, speciaal onderwijs of Past** onderwijs te laten volgen. Er wordt dan contact gezocht met het samenwerkingsverband voor de toeleiding.

III. Proces van toeleiding en coördinatie trajectvoorziening

Naar aanleiding van de beschreven fasen zijn de volgende stappen te onderscheiden in het proces van toeleiding voor ondersteuning. Met 'betrokkenen' worden leerling, ouders en mentor-coach bedoeld, met de 'afdeling' vakdocenten, mentor-coaches, coördinator (ondersteunend voor mentor) en afdelingsdirecteur en met de 'TEB' contactpersoon/orthopedagoog, coach, RT.

1. De **mentor-coach** bespreekt de vraag over een leerling/klas met de afdeling (domein).
2. De **mentor-coach** brengt de situatie in kaart en legt dit bij voorkeur vast in het logboek van Magister (evt. dossier inkijken of aanvullend gesprek):
 - Wat gaat (minder) goed?
 - Wat is er al bekend over de leerling/klas?
 - Welke aanpak werkt (niet)?

3. De **mentor-coach** maakt afspraken met betrokkenen over de aanpak, legt dit kort vast in Magister (format plan van aanpak of ander logboek-item) en evalueert dit.
4. a. Consulteer het **TEB (contactpersoon)** indien er vragen blijven bestaan na deze stappen OF wanneer er sprake is van een urgente situatie.
b. Aanmelding voor didactische ondersteuning (RT) gaat per mail naar de dyslexiecoach (incl. een ingevuld aanmeldformulier in Magister).
5. We besluiten samen welke **ondersteuning** er nodig is (zie beschrijving van de ondersteuningstrajecten). Indien nodig worden externen geraadpleegd.
6. De aanpak wordt vastgelegd in Magister (format plan van aanpak of ander logboek-item) en wordt geëvalueerd. Afhankelijk van de voortgang wordt de ondersteuning geïntensiveerd of afgebouwd.

In het gehele proces wordt er planmatig gewerkt, zorgvuldig omgegaan met ieders privacy, een overzicht bijgehouden van de lopende ondersteuningstrajecten en gevraagd naar de tevredenheid/kwaliteit.

IV. **Personeel trajectvoorziening**

Het Team Extra Begeleiding functioneert schoolbreed en kan dus op beide sectoren diensten verlenen. In de basis zijn collega's werkzaam op één van de twee locaties. Op iedere sector zijn een zorgcoördinator, een aantal orthopedagogen, remedial teachers (RT) en leerlingcoaches/leerlingbegeleiders werkzaam. De directeur van het TEB is de inhoudelijk deskundige die de uitvoering van de kaders aanstuurt, monitort en op basis van gewenste input/output bijstuurt.

Er vindt regelmatig overleg, professionalisering en intervisie plaats binnen het schoolbrede TEB en met de leerlingcoaches/leerlingbegeleiders. Op individueel niveau bevorderen alle werknemers hun deskundigheid.

V. **Ruimte en faciliteiten**

Het TEB-kantoor (sector vmbo: a17, sector h/v: 47) en de trajectvoorziening (sector vmbo: B9, sector h/v: 40c) vormen samen de fysieke ruimte van waaruit ondersteuningstrajecten worden uitgevoerd en gecoördineerd. Er is altijd iemand aanwezig van het TEB in deze ruimtes. De trajectvoorziening is geen opvanglokaal waar leerlingen naartoe kunnen bij een lesverwijdering, dat ligt bij de afdelingen. Bij de inrichting van de ruimte wordt rekening gehouden met de ondersteuning die er wordt geboden en de behoefte van leerlingen (bijv. prikkelarme werkplekken). Er zijn laptops beschikbaar binnen de trajectvoorziening. Voor gesprekken en groepstrainingen wordt mogelijk uitgeweken naar een andere ruimte.

Wat bieden we aan?

Bij de beschrijving van wat we doen gaat het om het aanbod van ondersteuningstrajecten, gericht op de leerling, klas, docenten, OOP, mentor-coaches en/of ouders.

Hierbij werken we vanuit onderstaande uitgangspunten, zoals geformuleerd in het beleidsplan TEB:

- ✓ De leerling als vertrekpunt
- ✓ Regulier onderwijsproces van hoge kwaliteit, indien nodig extra ondersteuning, maar wel passend en preventief insteken
- ✓ Thuis- en schoolnabije ondersteuning
- ✓ Sterke organisatie, gericht op ontwikkeling

Het uiteindelijke doel is dat leerlingbegeleiding een integraal onderdeel is van het pedagogisch en didactisch handelen van elke docent. Als docenten geef je niet alleen je vak, maar ben je ook coach.

I. Ondersteuningstrajecten

a) Consultatie- en adviestraject

De mentor-coach/afdeling krijgt antwoord op een hulpvraag rondom een leerling of klas, mogelijk is de vraag afkomstig van de leerling, ouders of docenten. Hulpvragen kunnen variëren van: *'wat is er aan de hand?', 'wat kan ik doen om leerling/klas te helpen?'* tot *'is er ondersteuning nodig voor leerling/klas en zo ja welke?'*. Soms wordt er handelingsgericht (diagnostisch) onderzoek gedaan.

b) Coaching traject

De leerling/ docent/ ouders krijgt middels (meer of minder intensieve) coaching concrete handvatten zodat doelen bereikt kunnen worden. Bij leerlingen is deze begeleiding vaak gericht op leren, sociaal-emotioneel en gedragsmatig functioneren, bij docenten op de relatie en omgang met een individuele leerling, een specifieke klas, een persoonlijke ontwikkelambitie of professionaliseringsvraag en bij ouders op opvoedvraagstukken.

c) Groepstraject (training of onderzoek)

De leerling krijgt middels een groepstraining of -onderzoek concrete handvatten of informatie, zodat hij/zij zijn doel kan bereiken. Denk daarbij aan: faalangst, examenvrees, weerbaarheid en sociale vaardigheden (Rots & Water) en omgaan met stress/spanningen (mindfulness en Op Volle Kracht) en capaciteiten onderzoek en screening gedrag en/of sociaal-emotioneel welbevinden.

d) Verblijf trajectvoorziening (structureel – tijdelijk – time-out)

De leerling heeft een fysieke plek binnen school waar hij/zij tot rust en tot zichzelf kan komen, om overprikkeling, uitval of escalatie te voorkomen, zodat hij/zij zo veel mogelijk en binnen een zo kort mogelijk termijn volledig deel kan nemen aan het regulier onderwijsproces. Dit gaat in alle gevallen om maatwerk en er zijn drie trajecten te onderscheiden, variërend in aanleiding, doel en intensiteit. Op de sector vmbo is dit de ruimte B9 en op de sector havo/vwo 40c.

e) Observatie-traject externe leerlingen

Binnen het samenwerkingsverband hebben het Udens College en andere scholen de wens uitgesproken om vanaf volgend schooljaar leerlingen (tijdelijk) onderling uit te wisselen. Hier zal een ondersteunings- en observatietraject aan gekoppeld worden.

In de bijlage is een uitgebreidere beschrijving te vinden van de ondersteuningstrajecten.

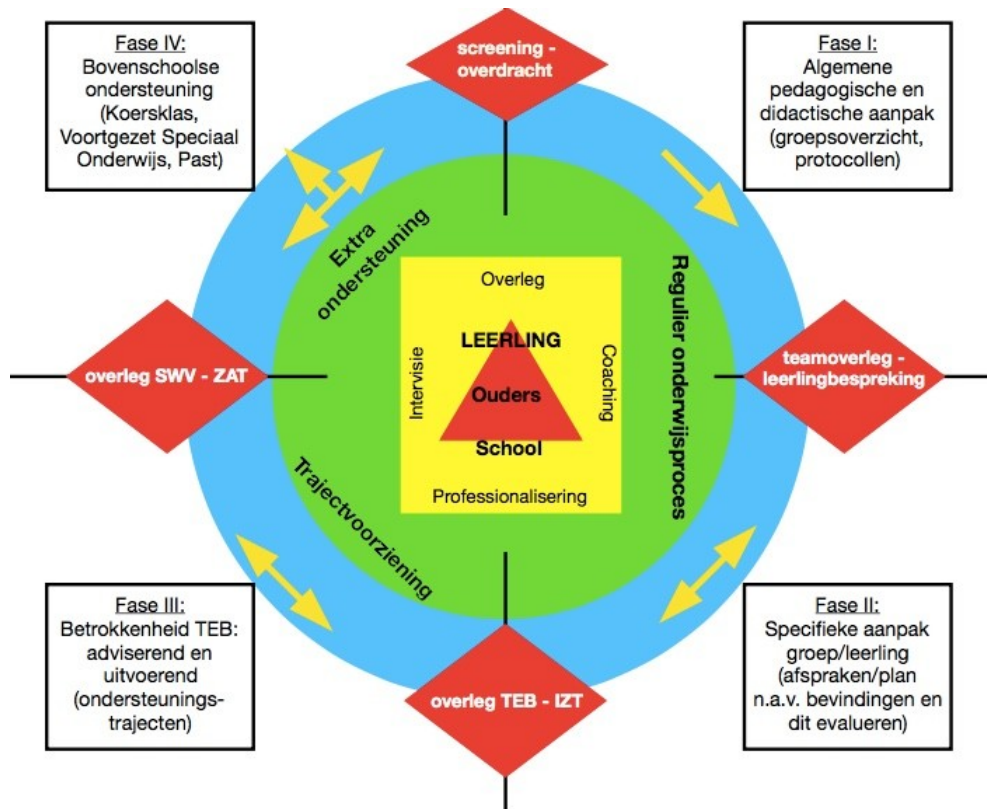
II. Extra (vaak externe) ondersteuning

Wanneer bij aanmelding van een nieuwe leerling of gaandeweg het schooljaar blijkt dat de ondersteuning binnen het reguliere onderwijsproces, aangevuld met ondersteuningstrajecten, niet voldoende is, dan wordt er een andere passende plek gezocht voor een leerling. Binnen de koersklas, het voortgezet speciaal onderwijs of Past is er meer intensieve ondersteuning mogelijk binnen de onderwijssetting en in samenwerking met jeugdhulp. Het concept van de koersklas en Past dient nog verder uitgewerkt te worden binnen het samenwerkingsverband. In dit document is, zoals de titel doet vermoeden, vooral ingegaan op (basis)ondersteuning binnen het Udens College. Op sector vmbo starten er 2 koersklassen per ingang van schooljaar 2018-2019. Voor sector havo-vwo kunnen leerling van het Udens College volgend schooljaar gebruik maken van de koersklas in Veghel of Heeswijk.

Bijlage I: Samenvatting Passend Onderwijs op het UC (voor mentoren/docenten)

*“Een passende onderwijsplek realiseren voor iedere leerling.
Zoveel mogelijk binnen het reguliere onderwijsproces en indien nodig bieden we (preventief en tijdelijk) ondersteuning aan leerlingen, ouders, collega’s en andere betrokkenen.”*

Ondersteuningsmodel UC

N.B. Binnen elke fase kan er betrokkenheid zijn van externe partijen, daarbij valt te denken aan GGD, LPA, jeugdhulpverlening, expertisecentrum.

Toelichting

Fase	Actie	Vervolg
1. Regulier onderwijsproces - Algemene en pedagogische en didactische aanpak (groepsoverzicht, protocollen)	De mento-coach heeft contact, informeert en werkt samen met leerlingen, ouders, docententeam en afdeling.	Indien het voldoende is, dan doorgaan met de aanpak. Indien het onvoldoende is, dan opschalen naar volgende fase.
2. Regulier onderwijsproces - Specifieke aanpak groep/leerling (afspraken/plan)	De mentor-coach - bespreekt de vraag over een leerling/klas met de afdeling. - brengt situatie in kaart. - bedenkt aanpak en maakt afspraken (Magister). - evalueert dit.	

<p>3. Trajectvoorziening - Betrokkenheid TEB: advies OF uitvoering (ondersteuningstrajecten)</p>	<p>TEB (contactpersoon) en mentor</p> <ul style="list-style-type: none"> - bespreken de situatie, aanpak en maken afspraken (Magister). - indien nodig: kijken welke mogelijkheden en behoefte er zijn v.w.b. ondersteuning. - aanmelding voor didactische ondersteuning (RT) per mail naar de dyslexiecoach (incl. een ingevuld aanmeldformulier in Magister). 	<p>Indien het voldoende is, dan doorgaan met de aanpak en ondersteuning afbouwen (vorige fase).</p> <p>Indien het onvoldoende is, dan opschalen naar volgende fase.</p>
<p>4. Extra ondersteuning – Bovenschools (Koersklas, VSO, Past)</p>	<p>Zie hierboven (acties fase 3)</p>	

Ondersteuningstrajecten (fase III)

a) Consultatie- en adviestraject

De mentor-coach/afdeling/domein krijgt antwoord op een hulpvraag rondom een leerling of klas, mogelijk is de vraag afkomstig van de leerling, ouders of docenten. Hulpvragen kunnen variëren van: 'wat is er aan de hand?', 'wat kan ik doen om leerling/klas te helpen?' tot 'is er ondersteuning nodig voor leerling/klas en zo ja welke?'. Soms wordt er handelingsgericht (diagnostisch) onderzoek gedaan.

b) Coaching traject

De leerling/ docent/ ouders krijgt middels (meer of minder intensieve) coaching concrete handvatten zodat doelen bereikt kunnen worden. Bij leerlingen is deze begeleiding vaak gericht op leren, sociaal-emotioneel en gedragsmatig functioneren, bij docenten op de relatie en omgang met een individuele leerling, een specifieke klas, een persoonlijke ontwikkelambitie of professionaliseringsvraag en bij ouders op opvoedvraagstukken.

c) Groepstraject (training of onderzoek)

De leerling krijgt middels een groepstraining of -onderzoek concrete handvatten of informatie, zodat hij/zij zijn doel kan bereiken. Denk daarbij aan: faalangst, examenvrees, weerbaarheid en sociale vaardigheden (Rots & Water) en omgaan met stress/spanningen (mindfulness en Op Volle Kracht) en capaciteiten onderzoek en screening gedrag en/of sociaal-emotioneel welbevinden.

d) Verblijf trajectvoorziening (structureel – tijdelijk – time-out)

De leerling heeft een fysieke plek binnen school waar hij/zij tot rust en tot zichzelf kan komen, om overprikkeling, uitval of escalatie te voorkomen, zodat hij/zij zo veel mogelijk en binnen een zo kort mogelijk termijn volledig deel kan nemen aan het regulier onderwijsproces. Dit gaat in alle gevallen om maatwerk en er zijn drie trajecten te onderscheiden, variërend in aanleiding, doel en intensiteit. Op de sector vmbo is dit de ruimte B9 en op de sector havo/vwo 40c, 200b.

e) Observatie-traject externe leerlingen

Binnen het samenwerkingsverband hebben het Udens College en andere scholen de wens uitgesproken om vanaf volgend schooljaar leerlingen (tijdelijk) onderling uit te wisselen. Hier zal een ondersteunings- en observatietraject aan gekoppeld worden.

Bijlage II: Toelichting ondersteuningstrajecten

a) Consultatie- en adviestraject

Doel:

De mentor-coach/afdeling krijgt antwoord op een hulpvraag rondom een leerling of klas, mogelijk is de vraag afkomstig van de leerling, ouders of docenten. Hulpvragen kunnen variëren van: ‘wat is er aan de hand?’, ‘wat kan ik doen om leerling/klas te helpen?’ tot ‘is er ondersteuning nodig voor leerling/klas en zo ja welke?’.

Inhoud:

- Situatie in kaart brengen middels gesprek met mentor-coach, leerling, ouders en/of vakdocenten en dossieranalyse.
- Hulpvraag en reeds geboden ondersteuning verhelderen.
- Samen doel(en) bepalen, kijken wat daarbij de ondersteuningsbehoefte is van alle betrokkenen en hoe deze ingevuld kan worden (*om te bereiken dat, heeft ... het nodig dat en heeft .. het nodig dat*). Daarbij valt te denken aan: observatie, gesprekken, advies voor wat betreft aanpak op school, thuis of een vervolgtraject (op of buitenschool).
- Eventueel aanvullende handelingsgerichte diagnostiek om de ondersteuningsbehoefte van de leerling (bijv. observatie, intelligentieonderzoek, screening persoonlijkheid, gedrag, executieve functies enz.). Dit wordt soms groepsgewijs afgenomen (zie punt c).

Organisatie:

- *Tijd*: max. 5 uur per traject (handelingsgerichte diagnostiek neemt meer tijd in beslag);
- *Personen*: contactpersonen vanuit het TEB, coaches of expertiseteam;
- *Verslaglegging/terugkoppeling*: middels een gesprek en in een kort schriftelijk advies (format plan van aanpak of losse notitie in Magister).

b) Coaching traject

Doel:

De leerling/ docent/ ouders krijgt middels (meer of minder intensieve) coaching concrete handvatten zodat doelen bereikt kunnen worden.

Inhoud:

- De coaching van leerlingen is gericht op hun ondersteuningsbehoefte als gevolg van:
 - o *leerproblemen* (bijv. lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie; rekenproblemen en dyscalculie; problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning);
 - o *sociaal-emotionele problematiek* (bijv. vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen; moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, zoals een tekort aan sociale vaardigheden; belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie);
 - o *gedragsproblemen* (bijv. bewegingsonrust; impulsiviteit; mild opstandig gedrag; moeite met sociale afstemming; angst en stemmingsproblematiek);
 - o *lichamelijke beperkingen* (bijv. auditieve beperkingen; visuele beperkingen; motorische belemmeringen; spraaktaal belemmeringen; belemmeringen als gevolg van een medische conditie).
- De coaching van docenten kan gericht zijn op de relatie en omgang met een individuele leerling, een specifieke klas, een persoonlijke ontwikkelambitie of professionaliseringsvraag. Er kan ook een vraag vanuit het team komen. Op deze manier wordt het regulier onderwijsproces versterkt. Daarbij valt te denken aan intervisie, scholingen, school video interactiebegeleiding (SVIB) en co-teaching;
- De coaching van ouders kan gericht zijn op opvoedvraagstukken (bijv. ‘hoe stel ik grenzen?’) en school gerelateerde vragen (‘hoe ondersteun ik mijn kind thuis?’), waar de mentor geen antwoord op kan geven.

Organisatie:

- *Tijd:* de investering varieert van 5 tot maximaal 40 uur (diversiteit in intensiteit). Voor aanvang van het coaching traject wordt hier een inschatting van gemaakt. Hoe en wanneer deze tijd wordt ingezet, wordt afgestemd met de betrokkene vanuit het TEB (wat is nodig én mogelijk, bijv. één of meerdere keren per week, voor/tijdens/na school). De zorgcoördinator heeft het totaaloverzicht van tijd en beschikbaarheid.
- *Personen:* RT'ers (didactische vragen), orthopedagoog, zorgcoördinator, coaches of het expertiseteam. Vragen van ouders over opvoeding kunnen worden opgepakt door het basisteam jeugd en gezin. Coaching trajecten van docenten worden indien nodig afgestemd met de afdeling of docentcoaches.
- *Verslaglegging/terugkoppeling:* tijdens het coaching traject is het wenselijk om afspraken te maken over de onderlinge communicatie om de lijntjes zo kort mogelijk te houden. Daarbij wordt ieders privacy gerespecteerd (bijv. wanneer het gaat om een persoonlijke vraag van docent dan gaat deze informatie niet naar ouders/leerling). Daarnaast zal er schriftelijk gerapporteerd worden in Magister (plan van aanpak) wanneer het gaat om (individuele) coaching van een leerling. In overige gevallen wordt enkel relevante informatie voor de ontwikkeling van de leerling in Magister genoteerd.

c) Groepstraject (training of onderzoek)

Doel:

De leerling krijgt middels een groepstraining of -onderzoek concrete handvatten of informatie, zodat hij/zij zijn doel kan bereiken.

Inhoud:

- Er bestaat een aanbod in groepstrainingen voor bepaalde thema's waar meerdere leerlingen tijdelijk ondersteuning bij kunnen krijgen. Daarbij valt te denken aan: faalangst, examenvrees, weerbaarheid en sociale vaardigheden en omgaan met stress/spanningen.
- Wanneer blijkt dat er meerdere leerlingen zijn met eenzelfde hulpvraag op andere gebieden, dan vindt er ondersteuning plaats middels een groepstraining (bijv. studievaardigheden, mindfulness, enz.). Op die manier wordt de begeleiding zo efficiënt mogelijk ingezet en kunnen leerlingen ook van elkaar leren. Tevens ervaren ze dan dat ze niet de enige zijn.
- De aanmelding komt vanuit de mentor (mail naar zorgcoördinator en contactpersoon en aanmeldformulier in Magister). Er wordt aan hen teruggekoppeld hoe de training is gegaan. Bij groepstrainingen worden er intakegesprekken met leerlingen gepland, waarin de doelen van de leerling worden verkend en uitleg wordt gegeven over de training. En er wordt een ouderavond georganiseerd, zodat alle partijen betrokken worden.
- Voor sommige leerlingen is aanvullende (handelingsgerichte) diagnostiek nodig om de ondersteuningsbehoefte in kaart te brengen (bijv. observatie, intelligentieonderzoek, screening persoonlijkheid, gedrag, executieve functies enz.). Dit wordt soms groepsgewijs afgenomen.
- De Op Volle Kracht – training (depressiepreventie) in klas 2 wordt geïnitieerd vanuit de screening van de GGD en loopt via de zorgcoördinator.

Organisatie:

- *Tijd:* afhankelijk van de training worden er 5 tot 10 momenten gepland waarop de groep bij elkaar komt. Waar en wanneer deze bijeenkomsten zijn is verschillend per groepstraining. Groepsonderzoek wordt georganiseerd naar aanleiding van aanmeldingen hiervoor. De zorgcoördinator heeft het totaaloverzicht van deelnemers per training en onderzoek.
- *Personen:* RT'ers (didactische vragen), orthopedagoog, zorgcoördinator, coaches of expertiseteam. Training die buiten school aangeboden, bijv. vanuit het basisteam jeugd en gezin, lopen niet via school.
- *Verslaglegging/terugkoppeling:* er zal per individuele deelnemer een korte, schriftelijke terugkoppeling plaatsvinden (Magister). Dit wordt besproken met de leerling, gaat in eerste instantie naar de mentor en hij/zij stuurt het door naar ouders.

d) Verblijf trajectvoorziening (structureel – tijdelijk – time-out)

Doel:

De leerling heeft een fysieke plek binnen school waar hij/zij tot rust en tot zichzelf kan komen, om overprikkeling, uitval of escalatie te voorkomen, zodat hij/zij zo veel mogelijk en binnen een zo kort mogelijk termijn volledig deel kan nemen aan het regulier onderwijsproces.

Inhoud (3 verschillende vormen met verschillende intensiteit):

- *Algemeen:* voor alle drie de trajecten geldt dat de ondersteuning zich, net als bij de coaching, richt op didactische, sociaal-emotionele en/of gedragsmatige aspecten. De invulling van het traject zal per leerling op maat worden bepaald. Vanaf het moment van aanmelding tot aan de (geleidelijke) terugkeer wordt er ook ingespeeld op de ondersteuningsbehoefte van andere betrokkenen, zodat de kans op een succesvolle terugkeer wordt geoptimaliseerd. Dit wordt, vooral bij vorm 1, goed gemonitord (bijv. middels een observatiekaart)).
- 1. *Structureel:* wanneer het gedrag van de leerling niet hanteerbaar is in de les of de aansluiting met de lesstof en klassensituatie ontbreekt door andere omstandigheden, dan krijgt de leerling tijdelijk intensieve ondersteuning. De eerste weken zal dit de gehele week zijn en er wordt constant beoordeeld of de leerling bij bepaalde vakken weer deel kan nemen aan het regulier onderwijsproces. Er worden afspraken gemaakt over de begin- en eindtijd en pauzes. In sommige gevallen vergroot tijdelijke afzondering het bewustzijn van de leerling en ontlast dit tijdelijk de klas en vakdocenten.
- 2. *Tijdelijk:* wanneer een leerling tijdelijk niet het volledige rooster kan volgen, dan kan hij/zij tijdens sommige uren/dagdelen gebruik maken van de trajectvoorziening. Dit kan verschillende redenen hebben: gedrag bij een specifieke les/docent, gebrek aan aansluiting lesstof bij een specifiek vak, opbouw of tijdelijke verlichting wat betreft het lesrooster nodig vanwege medische/fysieke of sociaal-emotionele problemen.
- 3. *Time-out:* wanneer een leerling een kortdurend rustmoment nodig heeft (evt. op initiatief van een docent), dan spreken we van een time-out. Het is een laagdrempelige interventie om overprikkeling en escalatie te voorkomen. Het heeft een andere functie dan lesverwijdering (straffen). Daarbij gaan we uit van 1 lesuur. De leerling krijgt in dit geval een pasje, wat hij/zij kan tonen aan de vakdocenten. Ook wordt er afgesproken dat de leerling bij het gebruik van een time-out, reflecteert op de situatie. Tevens kan de leerling tijdens de pauze gebruik maken van de trajectvoorzieningsruimte.

Organisatie:

- *Tijd:* Zoals hierboven is te lezen zijn de trajecten wisselend in intensiteit. De zorgcoördinator heeft het totaaloverzicht van de leerlingen die fysiek gebruik maken van de trajectvoorziening.
- *Personen:* er is dus altijd iemand fysiek aanwezig van het TEB. De mentor blijft ten alle tijden aanspreekpunt, is verantwoordelijk voor de lesstof van een leerling (aanleveren, organiseren e.d.) en is de spil tussen de vakdocenten en trajectvoorziening. Vanuit het TEB voeren RT'ers (didactische vragen), orthopedagoog, zorgcoördinator, coaches of expertiseteam de ondersteuning uit. Er wordt bij deze trajecten nauw samengewerkt met LPA en GGD, aangezien de leerlingen niet (volledig) deelnemen aan het regulier onderwijsproces.
- *Verslaglegging/terugkoppeling:* de persoonlijke doelen van de leerling, ondersteuningsbehoefte van hem/haar, ouders en docenten (en overige) en de aanpak worden beschreven in het plan van aanpak (Magister). Per situatie worden er afspraken gemaakt over de onderlinge communicatie en evaluatiemomenten.

De komende jaren wordt meer ervaring opgedaan met deze vorm van ondersteuning en gaan we binnen iedere sector verkennen wat het aanbod kan zijn en welke (werk)afspraken fundamenteel zijn.

e) Observatie-traject externe leerlingen

Binnen het samenwerkingsverband hebben het Udens College en andere scholen de wens uitgesproken om vanaf volgend schooljaar leerlingen (tijdelijk) onderling uit te wisselen. Hier zal een ondersteunings- en observatietraject aan gekoppeld worden.